

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE

SVETI PETAR I PAVAO

Sljedeće kateheze

OBRAĐIVAT ĆE

ČOVJEKA

ČOVJEK U SUVREMENOM SVIJETU

NEKA PITANJA, TEŽNJE I NESKLADA DANAŠNJEGA ČOVJEKA

Čovjek - ORIGINAL ILI KOPIJA

Čovjek i grijeh: **DOBAR DAN TUGO!**

Sloboda i savjest određuju čovjeka

Čovjek duhovno i tjelesno biće

Čovjek je religiozno biće, biće molitve

ČOVJEK JE I RELIGIOZNO BIĆE, BIĆE MOLITVE

Jednom je Isus na nekom mjestu molio. Čim presta, reče mu jedan od učenika: „**Gospodine, nauči nas moliti, kao što je i Ivan naučio svoje učenike**“ (Lk 11,1). Kao odgovor na tu molbu, Gospodin povjerova učenicima i svojoj Crkvi temeljnu kršćansku molitvu. **Sveti Luka** donosi kraći tekst s **pet prošnji**, koji je kod svetog Mateja nešto duži sa **sedam prošnji**. Liturgijska tradicija Crkve uvijek se služila tekstem sv. Mateja (Mt 6,9-13). Molitva: **Oče naš...**

„Gospodnja je molitva doista sažetak svega Evandjelja“ (Tertulijan „De oratione“).

Kad nam je Gospodin predao ovaj oblik molitve, dodao je: **„Ištite i dat će vam se“** (Lk 11,9).

„Svatko dakle, može nebu upraviti različite molitve, ali uvijek započinjući s Gospodnjom molitvom, koja ostaje temeljna molitva“ (Tertulijan).

Nakon što je pokazao kako su **Psalmi** glavna hrana kršćanske molitve i kako se slijevaju u prošnje Očenaša, sveti Augustin zaključuje: **„Pretražite sve molitve koje su u Pismima i vjerujem da nećete naći što ne bi bilo sadržano u Gospodnjoj molitvi“**.

Sva Pisma, Zakon, Proroci i Psalmi ispunjena su u Kristu. **(Lk 24,44)**. Evanđelje je ta „Radosna vijest“. Njen prvi navještaj sažeo je sv. Matej u Govoru na Gori. **Molitva Očenaša pak u središtu je tog navještaja**. U tom okviru nalazi objašnjenje svaka prošnja molitve koju nam je Gospodin predao. **Sveti Toma Akvinski** (Summa Theologiae) kaže: „**Očenaš je najsavršenija molitva. U njoj ne samo da molimo sve ono što s pravom možemo željeti, nego i redosljed po kojem treba željeti, tako nas ova molitva ne uči samo tražiti, nego i oblikuje sve naše osjećaje**“.

Govor na gori je nauk života, Očenaš je molitva, ali u jednom i u drugom Duh Gospodnji daje nov oblik našim željama, tim nutarnjim snagama koje nam pokreću život. Tom novom životu Isus nas uči svojim riječima i poučava nas da ga ištemo molitvom. **Od ispravnosti našeg moljenja ovisit će ispravnost našeg življenja u njemu.**

Tradicionalni izraz Gospodnja molitva znači da smo ovu molitvu našem Ocu primili od Gospodina Isusa. Ta molitva koja nam dolazi od Isusa je jedinstvena: **Gospodnja je**. S jedne strane, riječima ove molitve jedinorođeni sin predaje nam riječi koje je njemu dao Otac. **(Iv 17,7)** On je učitelj naše molitve. S druge strane, kao Utjelovljena Riječ, on u svom čovječjem srcu poznaje potrebe svoje braće i sestara ljudi, i objavljuje nam ih, **tako je On i uzor naše molitve.**

Međutim, Isus nam ne ostavlja tek obrazac da ga mehanički ponavljamo (Mt 6,7). Kao i za svaku drugu glasnu molitvu, vrijedi i za ovu: po riječi Božjoj, Duh Sveti je onaj koji uči djecu Božju da mole svoga Oca. Isus nam ne daje samo riječi naše sinovske molitve, nego nam istodobno daje i Duha po kojem ove riječi postaju u nama „duh i život“. (Iv 6,63). Štoviše, dokaz i mogućnost naše sinovske molitve jet to što je Otac „odaslao u srca naša Duha Sina svoga koji kliče: “Abba“! Oče!“ (Gal 4,6). Budući da molitva izlaže naše želje pred Bogom, to je isti „Onaj koji proniče srca“, Otac, koji „zna koja je želja Duha, - da se on po Božju zauzima za svete“ (Rim 8,27).

OČE NAŠ

Nemoj reći **OČE**

Ako se svaki dan ne ponašaš kao sin.

Nemoj reći **NAŠ**

Ako živiš izoliran u svojoj sebičnosti.

Nemoj reći **KOJI JESI NA NEBESIMA**

Ako misliš samo na zemaljske stvari.

Nemoj reći **SVETI SE IME TVOJE**

Ako to ime grdiš, psuješ ili uzalud izgovaraš.

Nemoj reći **BUDI VOLJA TVOJA**

Ako je ne prihvaćaš kad je bolna.

Nemoj reći **KRUH NAŠ SVAGDAŠNJI DAJ
NAM DANAS**

ako se ne brineš za braću i beskućnike.

Nemoj reći **NE UVEDI NAS U NAPAST**

Ako imaš namjeru ostati u grijehu ili dalje griješiti.

Nemoj reći **IZBAVI NAS OD ZLA**

Ako se ne boriš protiv zla.

Nemoj reći **AMEN**

Ako još nisi shvatio molitvu OČE NAŠ.

Očenaš je molitva Crkve

Taj nerazdvojni dar riječi Gospodnjih i Duha Svetoga koji ih u srcu vjernika oživljuje, **Crkva je primila i živjela od svojih početaka**. Prve zajednice, umjesto „Osamnaest blagoslova“ uobičajenih u židovskoj pobožnosti, „tri puta na dan“ mole Molitvu Gospodnju (Didache).

Prema Apostolskoj predaji, Molitva Gospodnja je čvrsto ukorijenjena u liturgijskoj molitvi: Gospodin nas uči da molimo za svu našu braću. On ne kaže '**Oče moj**' koji jesi na nebesima, nego '**Oče naš**' tako da naša molitva bude jednodušna za cijelo Tijelo Crkve (Sv. Ivan Zlatousti).

U svim liturgijskim tradicijama Molitva Gospodnja sastavni je dio glavnih časova **Božanskog časoslova**. Njeno crkveno obilježje dolazi do punog izražaja u trima sakramentima inicijacije.

U Krstu i Potvrđi predaja Molitve Gospodnje znači novo rađanje za božanski život. Budući da je kršćanska molitva govor Božjom riječju, oni koji su „nanovo....rođeni.....riječju Boga koji živi i ostaje „ **(1 Pt 1,23) uče se svog Oca zazivati riječju koju on uvijek uslišava.** I oni to odsada mogu, jer im je pečat pomazanja Duha Svetoga neizbrisivo utisnut u srce, uši, usne, u cijelo njihovo sinovsko biće. Zato je većina otačkih tumačenja Očenaša upućena katekumenima i novokršćenicima. Kad Crkva moli Gospodnju molitvu, to je uvijek narod „**nanovo rođenih**“ koji moli i stječe milosrđe. **(1 Pt 2,1-10).**

U euharistijskom slavlju Molitva se iskazuje kao molitva cijele Crkve. Tu se očituje njen pun smisao i učinkovitost. Smještena između euharistijske molitve i pričesti, s jedne strane obnavlja sve prošnje i zazive izrečene tijekom epikleze (zazivanje Duha sv. na posvećene darove) i s druge strane kuca na vrata kraljevske gozbe, kojoj je sakramentalna pričest predokus.

U euharistiji, Gospodnja molitva pokazuje također eshatološko obilježje svojih prošnji. Ona je izrazita molitva „**posljednjih vremena**“, vremena spasenja koja su počela izlivanjem Duha Svetoga, a koja će biti dovršena ponovnim dolaskom Gospodnjim. Za razliku od molitava Staroga saveza prošnje Očenaša zasnivaju se na **otajstvu spasenja**, koje je, jednom zauvijek, već ostvareno u raspetom i uskrsnom Kristu. **Euharistija i Očenaš smjeraju Gospodnjem dolasku „dok ne dođe“ (1 Kor 11,26).**

OČE NAŠ KOJI JESI NA NEBESIMA

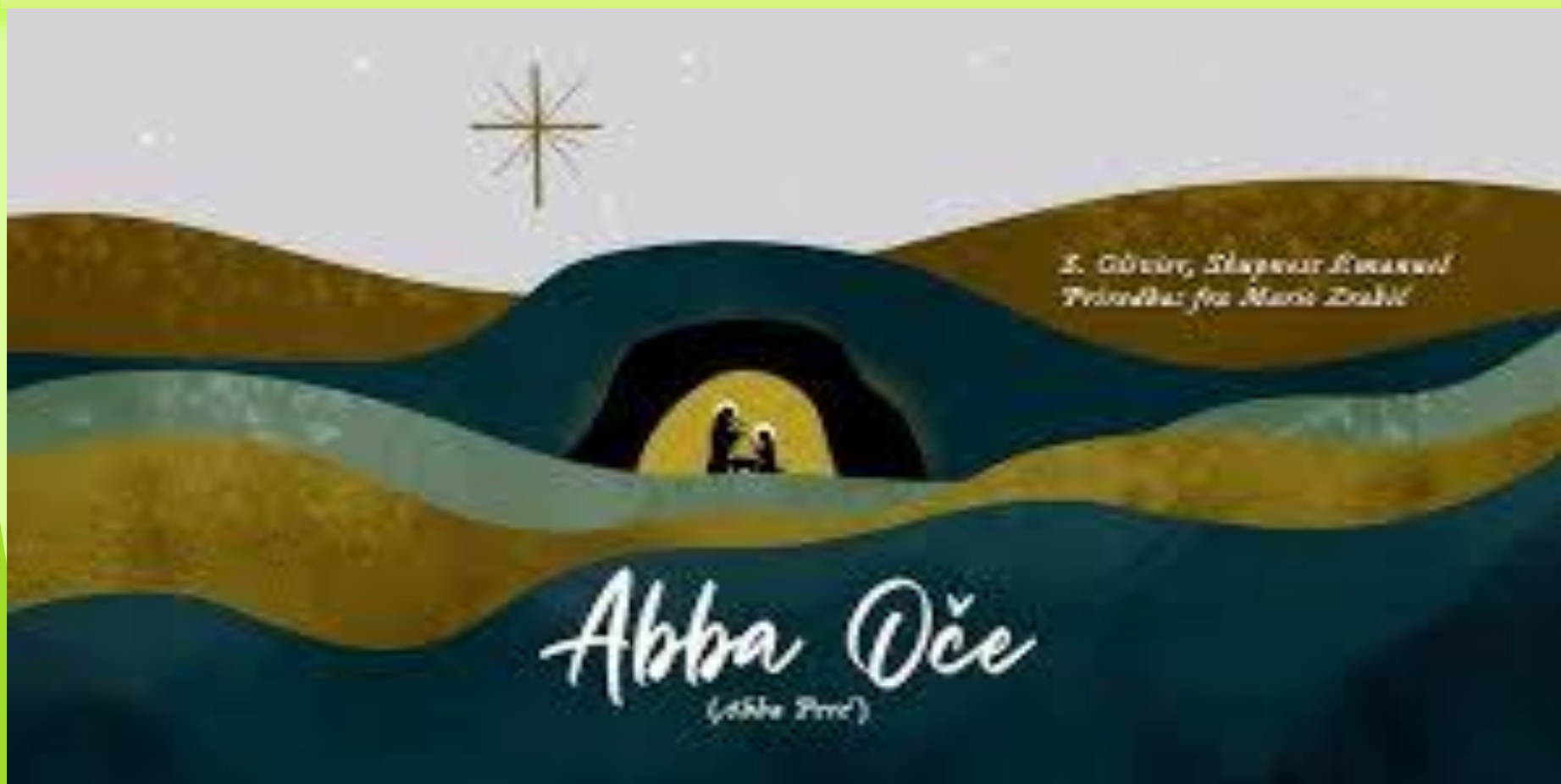
„Smjeti pristupiti s punim pouzdanjem“

U rimskoj liturgiji euharistijska je zajednica pozvana da moli Očenaš **sinovskom smjelošću**. Istočne liturgiji upotrebljavaju i razvijaju slične izraze: „**Usuditi se u punoj sigurnosti**“, „**Učini nas dostojnima da**“. Pred gorućim grmom Mojsiju je rečeno: „Ne prilazi ovamo. Izuj obuću s nogu (muslimani) **(Izl 3,5)**. Ovaj prag Božje svetosti mogao je prijeći samo Isus; On koji **„pošto je očistio grijehe“ (Heb 1,3)**, vodi nas pred lice Očevo: „Evo, ja i djeca koju mi Bog dade“ **(Heb 2,13)**.

Svijest koju mi imamo o svom stanju robova-grešnika vratila bi nas pod zemlju, naše zemaljsko biće raspalo bi se u prašinu, da nas autoritet samoga našega Boga i Duh njegova Sina ne potiču da izustimo ovaj poklik: „**Abba! Oče! (Rim 8,15).**

Ta snaga Duha koja nas uvodi u Molitvu Gospodnju izražena je u bogoslužju Istoka i Zapada lijepim, tipično kršćanskim izrazom: **parrhezia**, iskrena jednostavnost, sinovsko pouzdanje, radosna sigurnost, smjerna odvažnost, izvjesnost da smo ljubljeni (**Ef 3,12; Heb 3,6; 4,16; 10,19; 1 Iv 2,28; 3,21; 5,14**).

Oče

Prije nego učinimo svojim ovaj početni zanos Gospodnje molitve, nije suvišno ponizno očistiti srce od nekih krivih predodžbi „**ovoga svijeta**“. Poniznost čini da uvidimo da „**nitko ne pozna Oca doli Sin, i onaj kome Sin hoće objaviti**“, tj. „maleni“ **(Mt 11, 25-27)**.

Pročišćavanje srca odnosi se na očinske i majčinske slike proizašle iz naše osobne i kulturne povijesti, koje utječu na naš odnos prema Bogu. **Bog, naš Otac, nadilazi kategorije stvorenoga svijeta**. U tom području primjenjivati na njega, ili protiv njega, naše predodžbe značilo bi stvaranje idola za klanjanje ili rušenje. **Moliti Oca znači ući u njegovo otajstvo, onakvo kakvo jest i kakvo nam je Sin Objavio**.

Izraz Bog-Otac nije nikada nikome bio objavljen. Kad je sam Mojsije pitao Boga tko je on, čuo je drugo ime. **Nama je ovo ime objavljeno u Sinu,** jer ovo ime uključuje **ново ime Oca** (Tertulijan, r. 160 u Kartagi i najplodonosniji je ranokršćanski pisac).

Mi možemo zazivati Boga kao „Oca“ jer nam je to On po svome Sinu, koji je postao čovjek, objavio i jer nam to objavljuje njegov Duh. Ono što čovjek ne može pojmiti, a niti anđeoske sile prozrijeti, **to jest osobni odnos Sina prema Ocu, (Iv 1,1) to Duh Sina objavljuje nama,** nama koji vjerujemo da Isus jest Krist , i da smo rođeni od Boga **(1. Iv 5,1).**

Kada molimo Oca, u zajedništvu smo s njim i njegovim Sinom Isusom Kristom (1 Iv 1,3). Prva riječ Gospodnje molitve, prije nego zamolba, **jest blagoslov klanjanja.** Slava je Božja da ga priznajemo „Ocem“, pravim Bogom. Zahvaljujemo mu što nam je objavio svoje ime, dao da to vjerujemo i što se nastanio u nama svojom Prisutnošću. **Možemo se Ocu klanjati jer nas je nanovo rodio za svoj život posinjući nas u jedinorođenom Sinu kao svoju djecu: Krštenjem nas pridružuje Tijelu svoga Krista, a pomazanjem svoga Duha, koji se od Glave (Krista) izlivena na udove, čini nas „kristima“ (pomazanicima).**

**Bolje je biti
dijete Božje,
nego kralj
čitavog svijeta.**

Sv. Alekseje Gonzaga

I tako, objavljujući nam Oca, Molitva Gospodnja objavljuje nas nama samima (**II vat. sabor. Gaudium et spes, 22**). Taj čisti dar posinjenja zahtijeva s naše strane trajno obraćenje i nov život. Molitva našem Ocu mora u nama stvarati dva temeljna raspoloženja: **želju i volju** da mu sličimo. **Stvoreni smo na njegovu sliku, milošću nam je vraćena sličnost i mi joj moramo odgovarati**. Dakle, moramo znati: kad Boga zovemo „Oče naš“, **moramo i živjeti kao sinovi Božji** (sv. Ciprijan Kartaški).

Svatko na kraju plati cijenu svog grijeha. Nekomu podnesu račun za života, a nekomu kad umre. Ali svatko na kraju plati cijenu i grijeha, a i svojih dobrih djela.

